

Sygnatura akt: V GC 700/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 15 marca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Górna-Szuława

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2022 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w T.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej z siedzibą w M.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą w M. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w T. kwotę 25.596,65 zł (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 18 marca 2020 r. do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą w M. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w T. kwotę 4.897,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 700/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 kwietnia 2020 r. powódka (...) S.A. z siedzibą w T. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpiła do Sądu Rejonowego w Kaliszu V Wydziału Gospodarczego z pozwem o zasądzenie od pozwanej (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w M. kwoty 25.596,65zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 18 marca 2020 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazała, że dochodzona kwota stanowi zapłatę za sprzedane pisklęta kacze, za które pozwana nie zapłaciła we wskazanym w fakturze VAT terminie.

W dniu 21 maja 2020 r. Referendarz Sądowy wydał w sprawie sygn. akt V GNc 1555/20 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie zgodziła się pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i w dniu 17 czerwca 2020 r. złożyła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła zarzut nieprawidłowego wykonania zobowiązania przez powódkę oraz zarzut potrącenia wzajemnych wierzytelności.

Postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym dnia 15 marca 2022 r. na podstawie art. 15^{zzs}2 ustawy z dnia 02 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Sąd zamknął rozprawę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powódka (...) S.A. z siedzibą w T. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Pozwana (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w M. wpisana jest natomiast do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

Dowód: KRS powoda k. 14-17, KRS pozwanego k. 18-20, 21-23.

W dniu 13 listopada 2019 r. strony zawarły umowę kupna - sprzedaży piskląt kaczyc P. nr (...). Zgodnie z jej treścią pozwana w okresie od 1 do 51 tygodnia 2019 r. zobowiązała się zakupić od powódki 2.070.000 szt. tych piskląt (pkt 1 umowy), zaś powódka zobowiązała się dostarczyć drób w ilościach ustalonych w harmonogramie dostaw, z tolerancją wynoszącą +/- 5% (pkt 6 umowy). Strony uzgodniły, iż dostarczone przez powódkę pisklęta muszą być zdrowe, wyrównane o odpowiedniej masie ciała, wolne od chorób przenoszonych przez jaja wylęgowe oraz chorób będących następstwem wtórnych zakażeń piskląt w zakładzie wylęgowym powódki, lub złej technologii wylęgu. Ustaliły, iż

w przypadku stwierdzenia ww. chorób lub wad pozwana ma prawo zrezygnować z dalszych dostaw (pkt 2 umowy). Powódka zobowiązała się, że w przypadku udokumentowanego stwierdzenia choroby bakteriologicznej, wirusowej lub grzybiczej

w ciągu 72 godzin pokryje w całości koszty leczenia oraz wyrówna straty wynikłe

z upadków piskląt jakie zostały spowodowane tą chorobą w okresie nie dłuższym niż 14 dni od daty wstawienia (pkt 3 umowy). Jednocześnie udzieliła rękojmi na pisklęta do 72 godzin od dostarczenia ich na fermę (pkt 4 umowy). Przy czym w przypadku reklamacji zastrzegła sobie prawo lustracji wstawionego stada przez powołanego przez siebie lekarza weterynarii i swojego przedstawiciela, która winna się odbyć w obecności reprezentanta pozwanej (pkt 5 umowy). Strony ustaliły również, iż powódka ma obowiązek dołączyć każdorazowo do faktury informację z nazwą materiału jaki był wprowadzony na poszczególne fermy (tzn. pod jaką nazwą dane stado zostało wpisane do rejestru mieszańców) (pkt 8 umowy). Cena została ustalona loco ferma +/- 5% w zależności od sytuacji rynkowej, bonifikata na 1%, zaś termin płatności na 28 dni.

Dowód: umowa k. 24-25.

Pisklęta kaczki były dostarczane przez powódkę bezpośrednio do kontrahentów pozwanej spółki, z którymi pozwana miała zawarte umowy kontraktacji (tuczu). Po uzgodnionym okresie pozwana odbierała drób od producentów. Zgodnie ze stosowaną przez strony praktyką, pozwana zamawiała pisklęta wskazując jednocześnie miejsce ich przeznaczenia oraz termin, w którym miały być dostarczone. Do dostaw powódka dołączała oświadczenie, że pisklęta dostarczone na uzgodnione fermy zostaną wyklute z jaj pochodzących ze stad znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym i nie będą wylęgane z jajami pochodzącymi z terenów zapowietrzonych lub zagrożonych, a samochód zostanie zdezynfekowany przed załadunkiem.

Dowód: korespondencja elektroniczna k. 135-142, 144-145, 147-151, 153-154, 156-161, 175, 177, 179, 187-198, oświadczenia k. 143, 146, 152, 155, 176, 178, zeznania świadków: A. O.

k. 209v-210

W dniu 14 lutego 2020 r. pozwana wysłała do powódki e-mail z informacją dotyczącą kolejnej partii piskląt wskazując jednocześnie fermy, na które pisklęta miały zostać dostarczone oraz termin ich dostawy. Łącznie pozwana zamówiła ok. 39.500 szt. piskląt kaczyc, które powódka w dniu 18 lutego 2020 r. dostarczyła zgodnie z dyspozycją pozwanej do wskazanych przez nią rolników: J. B., M. L., K. B. i R. G..

Dowód: korespondencja elektroniczna k. 26, dokumenty WZ k. 27-28, faktura VAT k. 101 paragon k. 101v, zeznania świadków: K. B. k. 208v-209, B. P. k. 210v-211

Powódka dostarcza swoim kontrahentom pisklęta w 90% pochodzące z własnej wylęgarni. W okresie wzmożonego popytu na kaczki dokupuje ptaki. Część piskląt sprzedanych pozwanej spółce zostało wcześniej zakupione przez powódkę od G. G.. On kupił je wcześniej w Bułgarii. Pisklęta posiadały świadectwa zdrowia. Powódka nie informowała pozwanej, skąd pochodzi dostarczony drób. Zrobiła to dopiero później, na wyraźne życzenie pozwanej.

Dowód: pisma k. 92-93, korespondencja mailowa k. 94-96, potwierdzenie nadania przesyłki pocztowej k. 97-98, zestawienie k. 98-100, korespondencja mailowa k. faktura VAT k. 128, 129, list przewozowy k. 130, 131, świadectwo zdrowia k. 132-134, zeznania świadków: A. O. k. 209v-210, B. P. k. 210v-211, przesłuchanie prezesa powódki K. K. k. 222v-224,
e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:03:08-00-00:47:40

Partia 9.840 szt. piskląt kaczycy dostarczona na fermę K. B. w dniu 18 lutego 2020 r. pochodziła ze stada zakupionego od G. G.. Okazała się zakażona wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków (...). Bezpośrednio po rozładowaniu rolnik stwierdził 35 szt. padłych, o czym poinformował pozwaną. Lekarz weterynarii pobrał od piskląt próbki celem ich przebadania. Ptaki w dalszym ciągu padały. Po uzyskaniu pozytywnego wyniku testu na ptasią grypę Powiatowy Lekarz Weterynarii w K. na podstawie decyzji nr (...) z dnia 22 lutego 2020 r. wyznaczył fermę jako ognisko choroby zakaźnej. W celu zwalczania ogniska choroby zutilizowano wówczas 9.046 szt. piskląt kaczycy rasy P. w wieku 7 dni. Ptaki pochodziły z partii drobiu zakupionego przez powódkę od G. G..

Dowód: korespondencja mailowa k. 73-77, 78-79, dokument dostawy k. 81, dokument WZ k. 81, protokół przyjęcia piskląt k. 81v, decyzja k. 82-83, 84-85, sprawozdanie z badań k. 90, zeznania świadków: K. B. k. 208v-209, A. O. k. 209v-210, B. P. k. 210v-211

U powódki na terenie zakładu wylęgowego w T. i u G. G. nie stwierdzono ptasiej grypy. Samochód, którym przewoził pisklęta też był „czysty”. Nie zostało ustalone źródło pochodzenia wirusa.

Dowód: zeznania świadka A. O. k. 209v-210, przesłuchanie prezesa powódki K. K. k. 222v-224, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:03:08-00-00:47:40

Uzgodnienia pomiędzy pozwaną i K. B. dotyczące płatności za pisklęta były takie, że należna kwota zostanie rozliczona po wychowaniu i sprzedaży drobiu. Były ustalenia, że faktura zostanie uregulowana po otrzymaniu odszkodowania z powiatu. Ostatecznie pozwana potrąciła sobie kwotę 30.660,30 zł z należnością rolnika z tytułu wcześniejszego wstawienia. Pozwana nie uregulowała na rzecz K. B. żadnej kwoty z tytułu padłych piskląt. Producent wycenił swoją szkodę na 80.000,00 zł.

Dowód: e-mail k. 80, zeznania świadka K. B. k. 208v-209,

Za ptaki dostarczone na podstawie zamówienia z dnia 14 lutego 2020 r. powódka w dniu 18 lutego 2020 r. wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) za 37.448 szt. jednodniowych piskląt kaczki.

Dowód: faktura k. 29, 106.

Również w dniu 18 lutego 2020 r. pozwana wystawiła na rzecz K. B. fakturę VAT nr (...) na kwotę 30.660,30 zł z tytułu sprzedaży piskląt kaczycy P. w ilości 9.405 szt.

Dowód: faktura VAT k. 101, 232a, paragon k. 101v, zeznania świadka K. B. k. 208v-209.

Dnia 20 lutego 2020 r. K. B. mailowo zgłosił pozwanej reklamację dotyczącą dostarczonych przez powódkę piskląt. Kolejnymi mailami informował o przebiegu choroby kaczek i podejmowanych czynnościach. W dniu 25 lutego 2020 r. ponowił reklamację.

Dowód: e-mail k. 78-80, zeznania świadka K. B. k. 208v-209, przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 224-225, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:48:37-01:10:00.

Powódka otrzymała reklamację dnia 24 lutego 2020 r.

Dowód: e-mail k. 80.

W dniu 24 lutego 2020 r. pozwana wystawiła na rzecz powódki notę obciążeniową nr (...) na kwotę 25.569,65 zł. Zgodnie z jej treścią obciążenie nastąpiło na podstawie pkt 2 i pkt 3 łączącej strony umowy kupna - sprzedaży z powodu dostarczenia piskląt kaczych P. zakażonych ptasią grypą (9.405 sztuk piskląt x 2,52 zł + 8% VAT). Jako sposób zapłaty pozwana wskazała kompensatę z fakturą.

Dowód: nota obciążeniowa k. 36.

W dniu 28 lutego 2020 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w K. wydał decyzję o przyznaniu K. B. odszkodowania ze środków budżetu państwa w związku ze zwalczaniem ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków. Za drób zabity na mocy tej decyzji producent otrzymał odszkodowanie w łącznej kwocie 36.596,95 zł, w tym za sam ubity drób odszkodowanie w wysokości 36.184,00 zł. Nadto, na podstawie decyzji wydanej tego samego dnia K. B. otrzymał zapomogę w wysokości 1.754,74 zł za 794 szt. padłych piskląt kaczych w wieku od 1 do 7 dni za drób, który padł zanim organ Inspekcji Weterynaryjnej otrzymał informację o zgłoszeniu wobec stwierdzenia, że zwierzęta padły z powodu zachorowania na chorobę zakaźną podlegającą obowiązkowi zwalczania.

Dowód: decyzje k. 37-40, 41-43, zeznania świadka K. B. k. 208v-209, przesłuchanie prezesa powódki K. K. k. 222v-224, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:03:08-00:00:47:40

Dnia 04 marca 2020 r. K. B. zakupił maski na twarz i pochłaniacz za kwotę 207,62 zł.

Dowód: faktura VAT k. 103.

W dniu 19 marca 2020 r. pozwana dokonała częściowej zapłaty na poczet wystawionej przez powódkę faktury w kwocie 76.321,83 zł.

Dowód: potwierdzenie realizacji przelewu k. 30.

Mailiem z dnia 17 marca 2020 r. K. B. zwrócił się do pozwanej o rozwiązanie łączącej ich umowy kontraktacji z uwagi na „zatrzymanie płatności z faktury RR (...)”. W odpowiedzi pozwana wskazała, że nie znajduje podstaw do rozwiązania umów i wskazała, że przedmiotowa umowa została rozliczona za pomocą kompensaty.

Dowód: pismo k. 104v, e-mail k. 105, faktura VAT k. 213, kompensata k. 232, zeznania świadka K. B. k. 208v-209.

Za usługi weterynaryjne lekarz weterynarii w dniu 22 marca 2020 r. wystawił K. B. fakturę fiskalną nr (...) - (...) na kwotę 480,00 zł.

Dowód: faktura k. 103v.

Pismem z dnia 01 kwietnia 2020 r. pozwana wypowiedziała powódkę łączącą strony umowę na zakup piskląt gęsi P. nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r. oraz umowę kupna – sprzedaży piskląt kaczych P. nr (...) z dnia 13 listopada 2020 r. ze skutkiem na dzień 06 kwietnia 2020 r. z powodu panującej pandemii.

Dowód: wypowiedzenie k. 109, przesłuchanie prezesa powódki K. K. k. 222v-224, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:03:08-00-00:47:40, przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 224-225, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:48:37-01:10:00.

W piśmie z dnia 06 kwietnia 2020 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty pozostałej części należności wynikającej faktury VAT nr (...) z dnia 18 lutego 2020 r.

w kwocie 25.596,65 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 18 marca 2020 r. do dnia zapłaty w terminie 2 dni od daty doręczenia wezwania na wskazany w piśmie nr rachunku bankowego pod rygorem skierowania sprawy na drogę procesu sądowego. Wezwanie zostało doręczone pozwanej w dniu 07 kwietnia 2020 r.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 31-32, potwierdzenie nadania przesyłki pocztowej k. 33, potwierdzenie odbioru ze strony śledzenia przesyłek emonitoring.poczta-polska.pl k. 34.

W odpowiedzi na pozwana pismem z dnia 09 kwietnia 2020 r. wskazała, iż żądana kwota 25.596,65 zł została rozliczona notą obciążeniową nr (...) z dnia 24 lutego

2020 r. W piśmie znajduje się zapis, że w załączeniu ponownie przesyła tą notę. Nota została doręczona powódce w dniu 14 kwietnia 2020 r. Zgodnie z zapisem widniejącym na nocie pozwany wskazał, iż obciążenie nastąpiło na skutek dostarczenia przez powoda piskląt kaczyc P. zakażonych ptasią grypą. Wskazano również sposób wyliczenia kosztów związanych z niewłaściwą realizacją umowy przez powoda: 9.405 sztuk piskląt x 2,52 zł + 8% VAT.

Dowód: pismo pozwanego k. 35, 107, nota obciążeniowa k. 36, 107v, potwierdzenie odbioru k. 108, przesłuchanie prezesa powódki K. K. k. 222v-224, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:03:08-00-00:47:40, przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 224-225, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:48:37-01:10:00.

Pozwana nie uregulowała na rzecz K. B. żadnej kwoty z tytułu upadku piskląt dostarczonych przez powódkę.

Dowód: K. B. k. 208v-209, B. P. k. 210v-211, przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 224-225, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:48:37-01:10:00.

Pozwana spółka rozliczyła swoją należność z tytułu piskląt sprzedanych K. B. w całości. Nie zgłaszał on wobec pozwanej żadnych roszczeń. Obecnie pozwana nie ma żadnych roszczeń do powódki. Nie poniosła także żadnej szkody w związku z zaistniałą sytuacją.

Dowód: przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 224-225, e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2021r. 00:48:37-01:10:00.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody w postaci dokumentów, zeznań świadków K. B., A. O., B. P., a także na podstawie zeznań stron.

Sąd uznał przedłożone dokumenty w całości za wiarygodne. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, nadto nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 230 kpc).

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Stworzyły logiczny ciąg okoliczności związanych z zawarciem umowy przez strony, jej realizacji oraz wzajemnych relacji stron. Nadto zeznania te nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 210§2 kpc i 230 kpc). Z powyższych względów Sąd dał wiarę również zeznaniom stron.

Na rozprawie w dniu 04 marca 2021 r. Sąd pominął na podstawie art. 235²§1 pkt 2 kpc wnioszek z przesłuchania świadka G. P., albowiem nie ma on znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pełnomocnik pozwanego w trybie art. 162 kpc złożył zastrzeżenia wobec pominięcia tego wniosku dowodowego.

Natomiast postanowieniem z dnia 18 czerwca 2021 r. wobec treści zeznań prezesa zarządu pozwanej spółki (...) złożonych na rozprawie w dniu 04 marca 2021 r. Sąd, a w szczególności stwierdzenia, że pozwana na skutek dostarczenia przez powódkę piskląt zakupionych od G. G. nie poniosła żadnej szkody, na podstawie art. 235²§1 pkt 2 kpc pominął wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny analizy ekonomicznej na okoliczność wysokości szkody powstałej w majątku pozwanej z uwagi na wadliwe wykonanie łączącej strony umowy. Mając zaś na uwadze, iż powódka nie kwestionuje faktu zainfekowania dostarczonych piskląt wirusem ptasiej grypy, Sąd pominął również wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny weterynarii. Pełnomocnik pozwanego w trybie art. 162 kpc złożył zastrzeżenia wobec pominięcia tych wniosków dowodowych dopiero w piśmie procesowym z dnia 20 września 2021 r. złożonym na zarządzenie Przewodniczącej wydane w oparciu o „ustawę covidową”.

Sąd zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła od pozwanej zapłaty reszty ceny za pisklęta kacze P. w kwocie 25.569,65 zł.

Bezsporne pomiędzy stronami było, że łączyła je umowy sprzedaży piskląt kaczyc P. nr (...) z dnia 13 listopada 2019 r. Poza sporem pozostawało, że powódka sprzedała pozwanej i dostarczyła K. B. pisklęta zakupione od G. G., które następnie okazały się zainfekowane wirusem ptasiej grypy i zostały zutylizowane, zaś K. B. otrzymał z tego tytułu odszkodowanie od Skarbu Państwa.

Pozwana nie kwestionowała wysokości kwoty żądanej przez powódkę tytułem reszty ceny, wskazała jedynie, iż kwota ta została zaspokojona przez jej potrącenie z jej należnością objętej nota obciążeniową nr (...) z dnia 24 lutego 2020 r. spór stron sprowadzał się zatem do ustalenia, czy powódka należycie wywiązała się z łączącej strony umowy, czy w związku z ewentualnymi nieprawidłowościami w jej realizacji pozwana poniósł szkodę, jeżeli tak, to w jakiej wysokości i czy pozwana skutecznie potrąciła swoje wierzytelności z wierzytelnością powódki dochodzoną pozwem.

W myśl art. 535§1 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Ponadto jeżeli rzecz sprzedana ma być przysłana przez sprzedawcę, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę dopiero po nadejściu rzeczy na miejsce przeznaczenia i po umożliwieniu mu jej zbadania. Z tą chwilą, przy takich okolicznościach sprzedaży, sprzedawca – przenosząc własność i wydając rzecz – spełnia swoje zobowiązanie (art. 535 kc), a kupujący – odbierając rzecz – obowiązany jest wykonać swoje, tj. zapłacić sprzedawcy cenę (por. uchwała SN z dnia 18 listopada 1994 r., III CZP 144/94). Wymagalność zaś roszczenia sprzedawcy o zapłatę ceny powstaje z chwilą, gdy sprzedawca spełni swoje świadczenie wzajemne, czyli wyda nabywcy przedmiot sprzedaży (por. wyrok SN z dnia 15 listopada 1989 r., III CRN 354/89). Konsensualny, odpłatny i wzajemny charakter umowy sprzedaży przesądza o tym, iż samo przyjęcie towaru za oferowaną na fakturze cenę stosownie do art. 488§1 kc rodzi natychmiastowy obowiązek zapłaty, o ile strony uprzednio nie zawierały umowy odmiennie regulującej warunki zapłaty (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 17 stycznia 1992 r., I ACr 3/92).

Podkreślić również należy, iż stosownie do brzmienia art. 556 kc sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia). Przy czym zgodnie z ogólną regułą art. 6 kc fakt istnienia wad oraz kwotę o którą należy obniżyć cenę powinien wykazać zamawiający (korzystający z rękojmi), gdyż w odniesieniu do przepisów kc dotyczących rękojmi za wady między stronami będącymi przedsiębiorcami, nie istnieje odwrócenie ciężaru dowodu wynikającego z tej regulacji (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 24 października 2017 r. I ACa 446/17). Zgodnie zaś z treścią art. 563 kc przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, a w przypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu. Kupujący będący przedsiębiorcą ma więc nie tylko obowiązek zawiadomienia sprzedawcy o wadzie niezwłocznie po jej wykryciu, ale również ciąży na nim obowiązek

zbadania rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju. W obrocie gospodarczym nie ma żadnych wskazówek odnośnie do tego, w jaki sposób obowiązek ten ma być realizowany ani nawet jakie jest jego minimum. W literaturze podkreśla się, że o zakresie i sposobie wykonania tego obowiązku decyduje rodzaj sprzedaży, wielkość dostawy oraz rodzaj rzeczy, a także zdrowy rozsądek, wiedza i ogólna dbałość przedsiębiorcy o własne interesy. Na aprobatę zasługują ustalone zwyczaje co do badania reprezentatywnego, losowego, chyba że umowa zawarta pomiędzy stronami wyraźnie określa zakres i sposób wykonania tego obowiązku (W.J. Katner, w: System PrPryw, t. 7, 2004, s. 139). (...) terminu zawiadomienia sprzedającego o dostrzeżonej wadzie oznacza zaś konieczność dokonania zawiadomienia bez zbędnej zwłoki. Oceny, na ile ów akt staranności kupującego został dochowany, należy dokonywać przez pryzmat normalnego toku czynności kupującego. Z uwagi na powszechne korzystanie przez osoby prowadzące działalność gospodarczą z coraz szybszych narzędzi komunikowania, termin, w jakim powinno nastąpić zawiadomienie, podlega skróceniu, a nie wydłużeniu. (por. wyrok SA w P. z dnia 14 marca 2018r., I AGa 21/18). Stosownie zaś do pkt 4 łączącej strony umowy udzieliła rękojmi na pisklęta do 72 godzin od dostarczenia ich na fermę.

Pisklęta zostały dostarczone na fermę K. B. w dniu 18 lutego 2020 r.

W dniu 20 lutego 2020 r. zgłosił on reklamację pozwanej, informując o upadkach ptaków. Zaś dnia 23 lutego 2020 r. poinformował ją, że u kaczek stwierdzono ptasią grypę. Powódka otrzymała reklamację w dniu 24 lutego 2020 r. Nastąpiło to po upływie 72 godzin od momentu dostarczenia piskląt na fermę. Tym samym pozwana utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż utrata lub zaniechanie skorzystania z uprawnień z rękojmi za wady dzieła, nie pozbawia kupującego prawa do powoływania się na nienależyte wykonanie zobowiązania przez przyjmującego zamówienie na zasadzie wynikającej z art. 471 kc, w myśl którego dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej powódki na powyższej podstawie byłoby zatem niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, szkoda, jak również adekwatny związek przyczynowy. Powyższe okoliczności powinna udowodnić pozwana (art. 6 kc). Odpowiedzialność z art. 471 kc oparta jest na zasadzie winy, która jednak jest domniemywana.

W pierwszej więc kolejności pozwana spółka powinna udowodnić, że powódka nie wykonała lub nienależycie wykonała zobowiązanie.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż powódka dostarczyła do gospodarstwa (...) pisklęta kaczki zakupione uprzednio od G. G., które następnie zostały zutylizowane z uwagi na zainfekowanie wirusem ptasiej grypy. Jednakże z dokumentacji medycznej otrzymanej od dostawcy jednoznacznie wynika, iż drób był zdrowy. Zaś świadek A. O. zeznała, że u powódki na terenie zakładu wylęgowego w T. i u G. G. nie stwierdzono ptasiej grypy. Jej zeznania w tym zakresie nie zostały zakwestionowane przez stronę pozwaną. Również samochód, którym przewoził pisklęta też był „czysty”. Źródło pochodzenia wirusa ptasiej grypy nie zostało ustalone przez służby sanitarne.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynika, że pozwana nie poniosła szkody w związku z zakupem od powódki piskląt dostarczonych przez G. G.. Nie zapłaciła ona K. B. żadnego dodatkowego odszkodowania ponad to, które otrzymał on od Skarbu Państwa. Jak zeznał jej prezes słuchany na rozprawie w dniu 04 marca 2021 r. pozwana spółka rozliczyła swoją należność

z tytułu piskląt sprzedanych K. B. w całości. Nadto obecnie nie posiada żadnych roszczeń w stosunku do powódki. Nie poniosła również żadnej szkody w związku z zaistniałą sytuacją. Podkreślić należy, iż pozwana sprzedała K. B. pisklęta kupione od powódki za kwotę wyższą, niż należna powódce i sumę tą uzyskała. Zaś on sam nie wystąpił wobec pozwanej z żadnymi roszczeniami. Zatem pozwana nie wykazała, by poniosła szkodę w związku z ewentualnym nienależytym wykonaniem zobowiązania przez powódkę.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż ewentualne rozliczenie tych należności mogłoby mieć miejsce jedynie na podstawie zarzutu potrącenia.

Zgodnie z treścią art. 498§1 kc gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. W myśl §2 wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zaś zgodnie z dyspozycją art. 499 kc potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Dla przyjęcia zasadności zarzutu potrącenia i jego skuteczności, niezbędne jest zatem zaistnienie przesłanek materialnoprawnych potrącenia wskazanych w art. 498§1 kc, które zobowiązany jest wykazać korzystający z potrącenia (pозwany), zgodnie z regułą rozkładu ciężaru dowodzenia (art. 6 kc i art. 232 zd. 1 kpc). Potrącenie oparte na ustawie następuje

w drodze jednostronnego oświadczenia (art. 499 kc), jednakże aby oświadczenie to mogło odnieść łączne z nim skutki umorzenia wierzytelności (art. 498§2 kc) w momencie jego składania musi wystąpić i trwać stan potrącalności. Mianowicie muszą współistnieć ustawowo określone przesłanki z art. 498§1 kc, a przede wszystkim muszą istnieć wzajemne wymagalne wierzytelności, których przedmiotem są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a które mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem. Oznacza to, że składający oświadczenie o potrąceniu musi w stosunku do swego wierzyciela posiadać własną istniejącą już wierzytelność i wierzytelność ta w dacie potrącenia musi być wymagalna.

Pozwana w przedmiotowej sprawie przedstawiła do potrącenia wierzytelność obejmującą należność w wysokości reszty ceny za sprzedany drób, wynikającą jej zdaniem z nienależytego wykonania przez powódkę umowy. Na poparcie podniesionego zarzutu pozwana przedłożyła wyłącznie notę obciążeniową nr (...) z dnia 24 lutego 2020 r. oraz dowód jej doręczenia powódce dnia 14 kwietnia 2020 r.

W ocenie Sądu analiza przedmiotowej noty nie pozwalała na przyjęcie, iż w jej treści zawarto oświadczenie o potrąceniu. Potrącenie bowiem, jak już wyżej wspomniano, jest przede wszystkim instytucją prawa materialnego, którego dokonuje się poprzez oświadczenie złożone drugiej stronie. W sprawie brak jest zatem materialnoprawnego oświadczenia w przedmiocie potrącenia o którym mowa w art. 499 kc.

Podkreślić również należy, iż przedstawiona przez pozwaną do potrącenia wierzytelność to wierzytelność o charakterze bezterminowym w rozumieniu art. 455 kc. Termin jej spełnienia nie jest bowiem oznaczony w nocie obciążeniowej, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Tym samym, świadczenie powinno zostać spełnione „niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania”.

Wierzytelność w rozumieniu art. 498§1 kc jest wymagalna w terminie wynikającym z art. 455 kc (tak uchwała SN z dnia 05 listopada 2014 r., III CZP 76/14). Wymagalność wierzytelności musi istnieć w czasie złożenia oświadczenia o potrąceniu i dotarcia jego treści do wiadomości dłużnika wierzytelności. Nie wywołuje żadnego skutku złożenie oświadczenia o potrąceniu niewymagalnej wierzytelności. Oznacza to, że potrącający powinien złożyć oświadczenie po ziszczeniu się tej przesłanki, a jeśli dokonał tego we wcześniejszym czasie musi złożyć ponowne oświadczenie. Nie ma podstaw do przyjęcia, że mogłoby dojść do obejścia wymaganie istnienia przesłanki przesądzającej o zdadności oświadczenia do umorzenia obu wierzytelności (wymagalności) przez złożenie zarzutu potrącenia w dowolnym czasie. Co więcej, możliwość konwalidowania oświadczenia o potrąceniu niewymagalnej wierzytelności, jako jednostronnej czynności prawnej, jest wyłączona (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., III CSK 317/11). Samo przedstawienie wierzytelności do potrącenia nie zawiera w sobie jednocześnie elementu wezwania dłużnika do zapłaty, gdyż zastosowanie takiego swoistego skrótu prawnego nie znajduje usprawiedliwienia w ustawie por. (tak wyrok SN z dnia 16 grudnia 2015 r., IV CSK 141/15).

Przyjąć zatem należało, że pozwana spółka przedstawiła do potrącenia wierzytelność niewymagalną, gdyż nie wezwała jej do zapłaty wskazanej w nocie kwoty.

Zatem nawet gdyby pozwana złożyła materialne oświadczenie o potrąceniu, wobec przedstawienia do niego niewymagalnej wierzytelności, oświadczenie takie nie byłoby w świetle art. 498§1 kc skuteczne. Nie mogłoby zatem doprowadzić do wzajemnego umorzenia wierzytelności stron (tak wyrok SA w Warszawie z dnia 04 lipca 2018 r., VII AGa 914/18). Nadto, o czym już była mowa wyżej, że pozwana nie wykazała istnienia i wysokości wierzytelności wzajemnej.

Na marginesie tylko wskazać należy, iż zgodnie z przeważającym stanowiskiem judykatury nieuwzględnienie przez Sąd zarzutu potrącenia nie stanowi przeszkody w późniejszym dochodzeniu pozwem objętego tym zarzutem roszczenia (tak m.in. uchwała SN z dnia 04 sierpnia 2005 r., III CZP 53/05).

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne Sąd uwzględnił powództwo w całości, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O obowiązku zapłaty odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie w transakcjach handlowych Sąd orzekł na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 684 ze zm.) i zasądził je zgodnie od dnia następnego po terminie płatności wskazanego w fakturze VAT załączonej do pozwu, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Na koszty te w rozpoznawanej sprawie złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.280,00 zł obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 w zw. z ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. tj. z 2019 r., poz. 785), koszty zastępstwa procesowego stron w kwocie po 3.600,00 zł obliczone zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) oraz kwota po 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa powoda wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Pozwana przegrała proces w całości, winna więc w całości ponieść jego koszty.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.897,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,0 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł w pkt 2 sentencji wyroku.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława